

Inleiding

De locatie aan de Kolfshoterdijk 8-10 te Scherpenzeel had in het bestemmingsplan 2013 (d.d. 24-9-2015) de enkelbestemming Agrarisch-bedrijf met de functieaanduiding bedrijfswoning en specifieke vorm van wonen – plattelandswoning. De locatie aan de Kolfshoterdijk 6 had in het bestemmingsplan 2013 de bestemming wonen.

Op dit moment is er een ontwerpbestemmingsplan waarin de complete locatie de bestemming wonen krijgt voor 4 woningen. Dit zijn de bovenvermelde 3 woningen en een 4^{de} woning welke opgericht kan worden in het kader van de regeling functieverandering. Voor de regeling functieverandering wordt er meer dan 1.500m² agrarische bedrijfsbebouwing gesloopt.

De toelichting bij het ontwerpbestemmingsplan d.d. 23-2-2018 beschrijft de planologische- en milieutechnische randvoorwaarden om de bestemming van de milieusituatie van de bestemmingswijziging van de locatie Kolfshoterdijk 6-8-10.

In dit rapport wordt nader ingegaan op de ontwikkelingsmogelijkheden van het naastgelegen vleesveebedrijf en vindt er een woon- en leefklimaattoets van de woningen plaats.

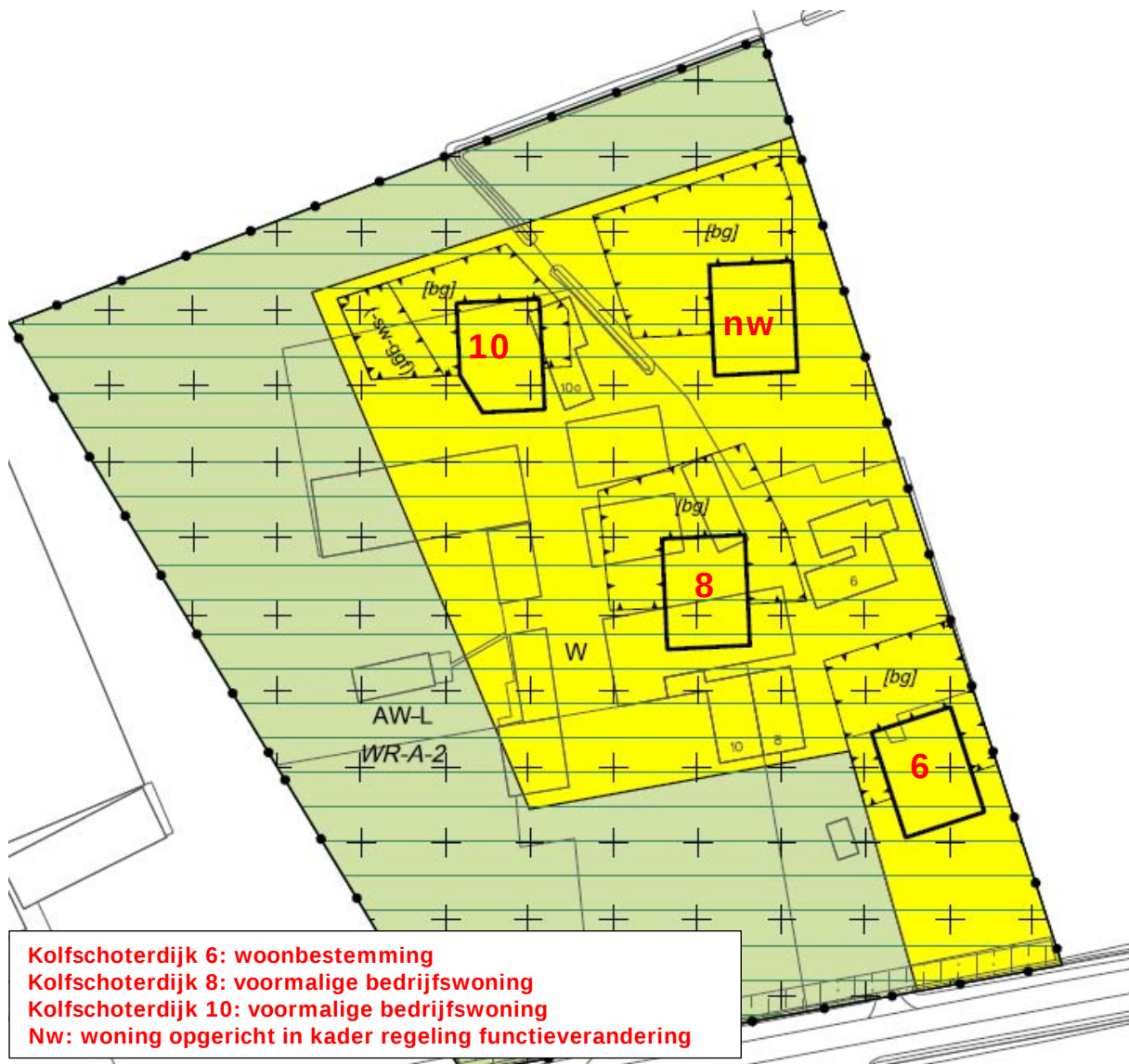
Overzicht van de verandering

Hieronder wordt schematisch de bestaande situatie en de verandering weergegeven.



Kolfschoterdijk 6: woonbestemming
Kolfschoterdijk 8: bedrijfswoning
Kolfschoterdijk 10: bedrijfswoning

Huidige situatie; bron: ruimtelijkeplannen.nl



bestemmingsplan; Bron:buRO

Uit de bovenstaande luchtfoto's blijkt dat de woning welke reeds een woonbestemming had, verplaatst wordt naar de voorzijde van het perceel. De bedrijfswoningen worden uit elkaar getrokken. Nummer 8 komt ongeveer op dezelfde plaats, nummer 10 wordt achterop het perceel geplaatst. Rechts achterop het perceel is de woning, welke opgericht kan worden in het kader van de sloop van de bedrijfsgebouwen, gepland.

Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader wat betreft geurhinder uit dierenverblijven van veehouderijen. Deze wet geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (=gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt). Woningen zijn aan te merken als geurgevoelig objecten.

Bedrijf Kolfshoterdijk 14

Het bedrijf beschikt over een Omgevingsvergunning d.d. 17-7-2008 afgegeven door de gemeente Scherpenzeel. Uit deze vergunning blijkt dat er 1420 stuks vleeskalveren tot 8 maanden, 15 stuks zoogkoeien ouder dan 2 jaar en 10 stuks vrouwelijk jongvee tot 2 jaar vergund is. De vleeskalveren geven een geuremissie van 50.522 ou E/sec. Voor de andere dieren zijn er geen geurnormen vastgesteld hiervoor gelden vaste afstanden van 50 meter. Uit de bijbehorende tekening blijkt dat de dieren verdeeld zijn over 2 stallen. In stal D bevinden zich 489 vleeskalveren (17.408 OU eenheden/sec) en de overige dieren. Deze stal wordt natuurlijk geventileerd.

In stal E bevinden zich 931 vleeskalveren dit zijn 33.144 OU eenheden/sec. Deze stal is t.o.v. het plan Kolfshoterdijk 6,8 en 10 het dichtstbijgelegen en is voorzien van een centraal emissiepunt met kokerhoogte van 9,45meter. Dergelijke ventilatie zorgt ervoor dat de geur met een hoge uitreesnelheid de lucht wordt in geblazen waardoor de nabijgelegen woningen minder hinder ervaren. Onderstaande tabel geeft de gebruikte gegevens weer uit de vigerende vergunning d.d. 17-7-2008

Brongegevens:								
Volgnr.	Bron	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uitr. snelh.	E-Aanvraag
1	Stal D	162 069	457 669	7,3	5,0	0,50	0,40	17 408
2	Stal E	162 100	457 698	9,4	5,9	2,26	6,74	33 144

Bron: WM 17 juli 2008 Kolfshoterdijk 14

Voormalige bedrijfswoningen Kolfshoterdijk 6, 8-10 & nieuwe woning door sloop bedrijfsgebouwen

Ten tijde van het verlenen van de omgevingsvergunning d.d. 17-7-2008 van de veehouderij Kolfshoterdijk 14 werden de woning Kolfshoterdijk 6, 8 en 10 gezien als onderdeel van een veehouderij. Volgens de Wet geurhinder en veehouderij werden deze woningen niet gezien als geurgevoelig object en heeft er derhalve terecht geen geurtoets op deze woningen plaatsgevonden.

Zowel de onderhavige inrichting als de in de directe omgeving van de inrichting gelegen voor geurgevoelige objecten zijn gelegen buiten de bebouwde kom. In de nabije omgeving van de inrichting liggen enkele woningen van derden behorende bij een veehouderij. Voor deze woningen zijn vaste afstanden gesteld. Het dichtstbijgelegen voor geurgevoelige object betreft de woning van derden op het perceel Dashorsterweg 10 en de woningen behorende bij omliggende veehouderijen op de percelen Kolfshoterdijk 6, 8 en 10.

Bron: WM 17 juli 2008 Kolfshoterdijk 14

Op grond van artikel 14.2 van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) geldt voor al deze nieuw te bouwen woningen een afwijkend wettelijk toetsingskader.

Artikel 14

1. Indien een aanvraag om een vergunning is ingediend voor het tijdstip waarop deze wet met betrekking tot zodanige aanvraag in werking treedt, blijft het voor dat tijdstip ten aanzien van zodanige aanvraag geldende recht van toepassing tot het tijdstip waarop de beschikking op de aanvraag onherroepelijk is geworden.
2. Voor de toepassing van de artikelen 3 tot en met 6 bedraagt de afstand tussen een woning die op of na 19 maart 2000 is gebouwd:
 - a. Op een kavel die op dat tijdstip in gebruik was als een veehouderij:
 - b. In samenhang met het geheel of gedeeltelijk buiten werking stellen van de veehouderij, en
 - c. In samenhang met de sloop van de bedrijfsgebouwen die onderdeel hebben uitgemaakt van de veehouderij, en een veehouderij binnen de bebouwde kom tenminste 100 meter en een veehouderij buiten de bebouwde kom ten minste 50 meter.
 - d. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing op een geurgevoelig object dat op de in dat lid bedoelde kavel aanwezig is.

Artikel 2 lid 3 geeft aan dat artikel 3 lid 2 niet van toepassing is voor dergelijke woningen.

Artikel 3 lid 2 geeft aan dat de geurbelasting op burgerwoningen niet boven de vast gestelde geurnorm van 14,0 odour units per m³ lucht. M.a.w. voor dergelijke woningen geldt alleen de afstand van 50 meter. Aan deze afstandseis wordt door alle woningen aan de Kolfshoterdijk voldaan.

Conclusie:

Bij een geurberekening voor de uitbreiding van de veehouderij hoeven deze woningen aan de Kolfshoterdijk niet getoetst te worden. Deze vormen dus geen belemmering bij een uitbreiding van de veehouderijen in de omgeving. De voorgestelde wijziging van het bestemmingsplan voldoet dus aan de wettelijke regelgeving.

Artikel 2 lid 3

In afwijking van het eerste lid is artikel 1.1a van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van overeenkomstige toepassing op het nemen van een beslissing als bedoeld in dat lid. De eerste volzin is niet van toepassing op gevallen als bedoeld in artikel 3, tweede lid, voor zover het betreft een geurgevoelig object dat op of na 19 maart 2000 heeft opgehouden deel uit te maken van een andere veehouderij, en artikel 14, tweede lid.

Artikel 3 lid 2

In afwijking van het eerste lid bedraagt de afstand tussen een veehouderij en een geurgevoelig object dat onderdeel uitmaakt van een andere veehouderij, of dat op of na 19 maart 2000 heeft opgehouden deel uit te maken van een andere veehouderij:

- a. ten minste 100 meter indien het geurgevoelige object binnen de bebouwde kom is gelegen, en
- b. ten minste 50 meter indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen.

Woon- en leefklimaat

In de omgeving van de projectlocatie zijn een aantal intensieve veehouderijen aanwezig. De voorgenomen wijzigingen aan de Kolfshoterweg 6,8 en 10 te Scherpenzeel leveren geen belemmeringen op voor deze bedrijven. Zoals in de paragraaf 'Wet geurhinder en veehouderij' aangegeven, worden deze woningen gezien als voormalige veehouderijen en zijn ze daardoor niet geurgevoelig.

Het is planologisch niet mogelijk dat een gevel van een woning binnen een afstand van 50 meter van het emissiepunt komt te liggen. Uit de bijgevoegde situatietekening blijkt dat de afstand tussen de eerste woning en het eerste emissiepunt van de veehouderij Kolfshoterdijk 14 meer dan 50 meter is. (feitelijke afstand is 79 m)

In theorie is het mogelijk (praktisch gezien niet realistisch) dat de veehouderij Kolfshoterdijk 14 op de rand van zijn bouwblok een emissiepunt krijgt. Uit de bijgevoegde situatietekening blijkt dat de afstand tussen de dichtstbijzijnde woning en het bouwblok van de veehouderij Kolfshoterdijk 14 meer dan 50 meter is. Concluderend wordt gesteld dat alle woningen voldoen aan de afstandseisen..

Nu de woningen niet gezien hoeven te worden als geurgevoelige objecten en voldoen aan de afstandsnormen uit de Wet geurhinder en veehouderij, kan volgens vaste jurisprudentie een goed woon- en leefklimaat bij de woningen aangenomen worden. Op deze manier wordt een aanvaardbaar woon- en leefklimaat gegarandeerd.

Om exact te kunnen bepalen of een woning een acceptabel woon- en leefklimaat heeft is een geurberekening van belang. Hierbij dient er rekening gehouden te worden met de dichtstbijzijnde veehouderijen (voorgrondbelasting) maar ook met de veehouderijen (achtergrondbelasting) die zich in een straal van 2 kilometer rondom de burgerwoningen bevinden.

Wat zijn nu precies de achtergrondbelasting en de voorgrondbelasting?

Onder de achtergrondbelasting verstaan we de geurbelasting als gevolg van de veelheid aan veehouderijen in de omgeving van een geurgevoelig object.

Met de voorgrondbelasting wordt de geurbelasting bedoeld van die veehouderij (de dominante veehouderij) welke de meeste geur bij het geurgevoelig object veroorzaakt, hetzij omdat het een grote veehouderij betreft, hetzij omdat de veehouderij dichtbij het geurgevoelig object is gelegen.

De voorgrondbelasting is dus altijd het gevolg van één veehouderij. De veehouderij die de voorgrondbelasting veroorzaakt, wordt ook meegenomen bij het berekenen van de achtergrondbelasting.

De conclusie uit "Wat zijn nu precies de achtergrond en de voorgrondbelasting?" is dan ook dat in deze situatie de voorgrondbelasting maatgevende is, omdat de veehouderij gelegen aan de Kolfshoterdijk 14 te Scherpenzeel 'dichtbij' de plan-objecten ligt. Zie de overzichtstekening op de volgende pagina.



Coördinaten	X	Y
ep 1	162068	457672
ep 2	162096	457704
bouwblok 1	162124	457714
bouwblok 2	162132	457701
bouwblok 3	162146	457678
bouwblok 4	162169	457640
oud Woning nr.8	162216	457680
oud Woning nr.10/1	162210	457679
oud Woning nr.10/2	162202	457691
oud Woning nr. 6	162224	457701

Coördinaten	X	Y
nw Woning nr.10/1	162172	457734
nw Woning nr.10/2	162175	457725
nw Woning nr.8/1	162201	457712
nw Woning nr.8/2	162202	457697
nw Woning nr.6/1	162237	457669
nw Woning nr.6/2	162232	457684
nw Woning nw/1	162209	457736
nw Woning nw/2	162208	457752



SITUATIE: Kolfschoterdijk 6,8 en 10
Scherpenzeel
Schaal 1:100

	nieuwe woningen	BB: Bouwblok
	oude situatie	W: Woning
ep:	emissiepunt stal	• coördinaat woning

Geurberekening vanaf stallen(emissiepunten) op rand bouwvlak woningen

Er wordt gerekend met de gegevens zoals opgenomen in de WM-vergunning dd.2008 van dichtsbijgelegen veehouderij Kolfshoterdijk 14.

Brongegevens :

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uitr. snelh.	E-Aanvraag
1	stal D	162 069	457 669	7,3	5,0	0,50	0,40	17 408
2	Stal E	162 100	457 698	9,4	5,9	2,26	6,74	33 144

Geur gevoelige locaties:

GGLID	Xcoördinaat	Ycoördinaat	Geurbelasting
Kolfshoterdijk 6/1	162 237	457 669	14,1
Kolfshoterdijk 6/2	162 232	457 684	14,8
Kolfshoterdijk 8/1	162 201	457 712	20,0
Kolfshoterdijk 8/2	162 202	457 697	19,1
Kolfshoterdijk 10/1	162 172	457 734	26,7
Kolfshoterdijk 10/2	162 175	457 725	25,0
Kolfshoterdijk nw/1	162 209	457 736	18,7
Kolfshoterdijk nw/2	162 208	457 752	19,5
oud Kolfshoter 8	162 216	457 680	16,9
oud Kolfshoter 10/1	162 210	457 679	17,5
oud Kolfshoter 10/2	162 202	457 691	18,6
oud Kolfshoter 6	162 224	457 701	16,8

Geurberekening vanaf rand bouwblok (Kolfshoterdijk 14) op rand bouwvlak woningen

Vanuit de wetgeving rondom ruimtelijke ordening geldt dat er gerekend moet worden met alle geureenheden op de rand van het bouwvlak omdat het agrarische bedrijf in principe tot op de grens mag bouwen. Praktisch gezien is het in deze situatie onmogelijk is om alle vleeskalveren te huisvesten op de rand van het bouwvlak. Ze worden immers nu ook gehuisvest in 2 stallen en het bouwvlak aan de rechterzijde is nagenoeg vol, uitbreiding aan die kant is 'onlogisch'.

De vraag kan rijzen, wat is veel of weinig geurhinder? Hoeveel geurhinder is acceptabel? Het is de gemeenteraad die dat acceptabele geurhinderniveau voor een bepaald gebied bepaalt, niet de rijksoverheid, provincie, onderzoeksbureaus of wetenschappelijke instituten. Door de overheid is een tabel opgesteld waaruit per odeur eenheid een geurbelastingspercentage afgeleid kan worden.

Voorgrondbelasting *	Geurhinder	
	Concentratiegebied	Niet-concentratiegebied
[ou _E /m ³ als 98-percentiel]		
1	4%	7%
1,5	5%	9%
2	6%	11%
3	8%	15%
4	11%	19%
5	12%	21%
6	14%	24%
7	16%	26%
8	17%	29%
9	19%	31%
10	20%	33%
12	23%	36%
14	25%	39%
16	27%	42%
18	29%	44%
20	31%	46%
22	32%	48%
24	(34%)	50%
26	(36%)	52%
28	(37%)	(53%)
30	(38%)	(54%)
32	(40%)	(56%)
34	(41%)	(57%)
36	(42%)	(58%)
38	(43%)	(59%)
40	(44%)	(60%)

* Berekend met V-Stacks gebied, V-Stacks vergunning of gelijk aan de norm voor de geurbelasting.

Bron: infomil

Als achtergrondinformatie nog de volgende toelichting:

- a) Het geurbeleid voor industriële inrichtingen is uiteengezet in een brief van de Minister van VROM van 30 juni 1995, die is opgenomen in de Nederlandse EmissieRichtlijn lucht (NeR). Met deze brief als basis, wordt als richtwaarde voor geurhinder doorgaans 12% gehinderden toegepast, als bovenwaarde 20% gehinderden en 3% als streefwaarde (wat overeenkomt met 'geen hinder'). De veehouderijsector is echter niet zonder meer te vergelijken met de industrie, omdat veehouderijen sinds jaar en dag verspreid in het landelijk gebied liggen, bij industriële inrichtingen is dat in veel mindere mate het geval.
- b) Het RIVM hanteert voor haar milieurapportages en -toekomstverkenningen voor het aspect geurhinder onderstaande 'milieukwaliteitscriteria':

Milieukwaliteit	Geurgehinderden [%]
zeer goed	< 5
goed	5 – 10
redelijk goed	10 – 15
matig	15 – 20
tamelijk slecht	20 – 25
slecht	25 – 30
zeer slecht	30 – 35
extreem slecht	35 – 40

Bron: handreiking geurhinder en veehouderij

Bepaling milieukwaliteitscriteria voor de woningen bepaald op rand bouwvlak woningen versus feitelijke emissiepunten

GGLID	Geurbelasting nieuw	milieukwaliteits criteria
Kolfschoterdijk 6	14,8	Tamelijk slecht
Kolfschoterdijk 8	20,0	Zeet slecht
Kolfschoterdijk 10	26,7	Extreem slecht
Kolfschoterdijk nw	19,5	Zeet slecht

Alternatief

Om de milieukwaliteitscriteria voor de omgeving te verbeteren is een kleine aanpassing van het ventilatiesysteem van de veehouderij Kolfshoterdijk 14 een optie.

Deze optie ziet er als volgt uit:

- stal D ook te voorzien van ventilatoren met centraal emissiepunt (net als stal E).
- Verhogen van de emissiepunten van beide stallen.

Met deze relatief kleine ingreep kan een flinke geurreductie behaald worden. De stallucht wordt door deze aanpassing hoger en voor stal D ook sneller omhoog geblazen, waardoor er voor de woningen in de omgeving minder geurhinder is. Bijkomend voordeel voor de dieren in stal D is dat daar het klimaat beter gestuurd kan worden met de mechanische ventilatie.

Hieronder wordt de berekening van de situatie weergegeven met aanpassing van de ventilatie.

Brongegevens:

Volgnr	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP snelh.	Uittr.	E- Aanvraag
1	stal D	162 069	457 669	11,9	5,0	1,60	6,11		17 408
2	Stal E	162 100	457 698	11,9	5,9	2,26	6,74		33 144

Geur gevoelige locaties:

Volgnummer	GGLID	Xcoördinaat	Ycoördinaat	Geurnorm	Geurbelasting
3	Kolfshoterdijk 6/1	162 237	457 669	14,0	8,0
4	Kolfshoterdijk 6/2	162 232	457 684	14,0	8,1
5	Kolfshoterdijk 8/1	162 201	457 712	14,0	9,9
6	Kolfshoterdijk 8/2	162 202	457 697	14,0	9,5
7	Kolfshoterdijk 10/1	162 172	457 734	14,0	13,1
8	Kolfshoterdijk 10/2	162 175	457 729	14,0	12,3
9	Kolfshoterdijk nw/1	162 209	457 736	14,0	10,4
10	Kolfshoterdijk nw/2	162 208	457 752	14,0	11,6
11	oud Kolfshoter 8	162 216	457 680	14,0	8,8
12	oud Kolfshoter 10/1	162 210	457 679	14,0	9,1
13	oud Kolfshoter 10/2	162 202	457 691	14,0	9,6
14	oud Kolfshoter 6	162 224	457 701	14,0	8,9

De aanpassing van de ventilatie zorgt ervoor dat op alle woningen de geurbelasting onder de geurnorm komt.

In de tabel hieronder wordt het effect weergegeven op de milieukwaliteitscriteria.

GGLID	Geurbelasting nieuw	milieukwaliteits criteria
Kolfshoterdijk 6	8,1	matig
Kolfshoterdijk 8	9,9	matig
Kolfshoterdijk 10	13,1	tamelijk slecht
Kolfshoterdijk nw	11,6	tamelijk slecht

Conclusie

Bij alle woningen wordt er voldaan aan de vaste afstandseis van minimaal 25 meter tussen de gevel van het dierenverblijf en de gevel van het geurgevoelig object en aan de minimale afstand van 50 meter tussen het bouwblok van de nabijgelegen veehouderij en de bouwblokgrens van de woningen.

Nu de woningen niet gezien hoeven te worden als geurgevoelige objecten en voldoen aan de afstandsnormen uit de Wet geurhinder en veehouderij, kan volgens vaste jurisprudentie een goed woon- en leefklimaat bij de woningen aangenomen worden. Op deze manier wordt een aanvaardbaar woon- en leefklimaat gegarandeerd.

Als de milieukwaliteitscriteria toegepast worden op de rand van de bouwvlakken woningen versus de bestaande situatie van de nabijgelegen veehouderij dan blijkt hieruit dat de woningen een tamelijk slecht tot extreem slecht woon- en leefklimaat hebben. De huidige situatie wijzigt niet t.o.v. de nieuwe situatie.

Het is de gemeenteraad die dat acceptabele geurhinderniveau voor een bepaald gebied bepaalt, niet de rijksoverheid, provincie, onderzoeksbureaus of wetenschappelijke instituten. Het idee dat de naastgelegen veehouderij op slot zou komen te zitten is niet aan de orde. De vaste afstanden beschermen de veehouderij. De woningen zullen geen belemmering vormen van mogelijke toekomstige uitbreidingen.

Daarnaast geeft een kleine aanpassing van het ventilatiesysteem direct resultaat in de berekeningen om de milieukwaliteit geur op een hoger niveau te krijgen. Of de beleving van de geur voor de bewoners van beide locaties zal wijzigen blijft de vraag, omdat dit per persoon erg kan verschillen. Ervaring leert dat de beleving van geur erg persoonlijk is.